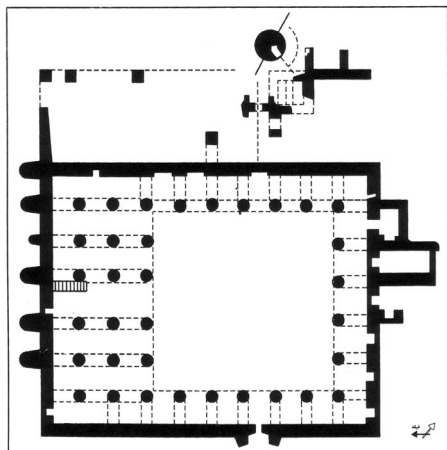

مسجد تاریخانه (دامغان - سده ۲):

تاریخانه دامغان

معماری:

- ۱- نقشه آن بر پایه شیستان ستوندار است.
- ۱- نسبت به قبله محورگراست، به اینصورت که راستایی که قبله در آن است آشکارا دهانه‌ای بزرگ دارد و روبرویش به جرز ستون برخورد نمی‌کند.
- ۲- دارای حیاط مرکزی است.

سازه:

- ۱- چفدهای تیزه‌دار و جناغی دارد (ابتدا، چفدها مازهدار بوده‌اند).
- ۲- در این مسجد، بلندای آسمانه، کوتاه در نظر گرفته شده.

قیاس مسجد جامع فهرج با تاریخانه دامغان:

- ۱- مسجد جامع فهرج محورگرایی با قبله نداشت در حالی که تاریخانه نسبت به قبله محورگراست.
- ۲- آسمانه مسجد فهرج بلندای چشمگیری دارد در حالیکه در تاریخانه سعی شده، بلندای آسمانه کوتاه باشد.
- ۳- مسجد فهرج، تهرنگ ساده‌تری نسبت به تاریخانه دارد. شیستان تابستانی تاریخانه دارای هفت دهانه در سه دهانه است، در حالیکه فهرج تنها پنج دهانه در دو دهانه دارد.
- ۴- در ضلع شرقی - غربی، میانسرای تاریخانه، تعداد دهانه‌های بیشتری نسبت به فهرج دارد.
- ۵- چفدهای تاریخانه به جناغی تبدیل شده‌اند، ولی فهرج هنوز خاگی (بیضی) است.
- ۶- پوشش و آرایش پیشانی‌ها، در فهرج کوچکترین تفاوتی با تاغ‌های ساسانی ندارد.